

STRATEGI FOR FOREBYGGELSE

– BØRNE- OG UNGDOMS KRIMINALITET

Indledning

Vejle Kommune ønsker med denne kriminalitetsforebyggende strategi at styrke indsatsen for at forebygge kriminalitet blandt børn og unge. Målet er at mindske antallet af børn og unge, der er i risiko for at udvikle kriminalitet og at styrke indsatsen for de børn og unge, der er tæt på eller har begyndende kriminel risikoadfærd.

Den kriminalitetsforebyggende strategi er i tæt samspil med Børne- og Ungepolitikken. Med strategien sættes der fokus på at sikre at „Børn og unge i vækst“, „Fælles-

skab rykker“, „Forældrene på banen“ og „Verden venter“ også gælder i forhold til børn og unge, der er i risiko for at udvikle en kriminel adfærd eller som allerede har én.

Siden 2006 er børne- og ungdomskriminaliteten faldet markant i Danmark. Det gælder også i Vejle Kommune. Ser vi på udviklingen fra 2007 til 2012, så er antallet af mistænkte/sigtede personer under 18 år faldet med næsten 50 % i Vejle Kommune.

		2007	2008	2009	2010	2011	2012
10-14 årige	Personer	70	51	40	55	30	23
	Forhold	152	74	62	71	36	39
15-17 årige	Personer	122	107	105	87	81	75
	Forhold	301	210	192	178	230	136

Tabel 1: Antal mistænkte/sigtede personer og antal forhold fordelt efter aldersgrupper i 2007-2012 i Vejle Kommune. Kilde: Justitsministeriets Forskningskontor, marts 2013

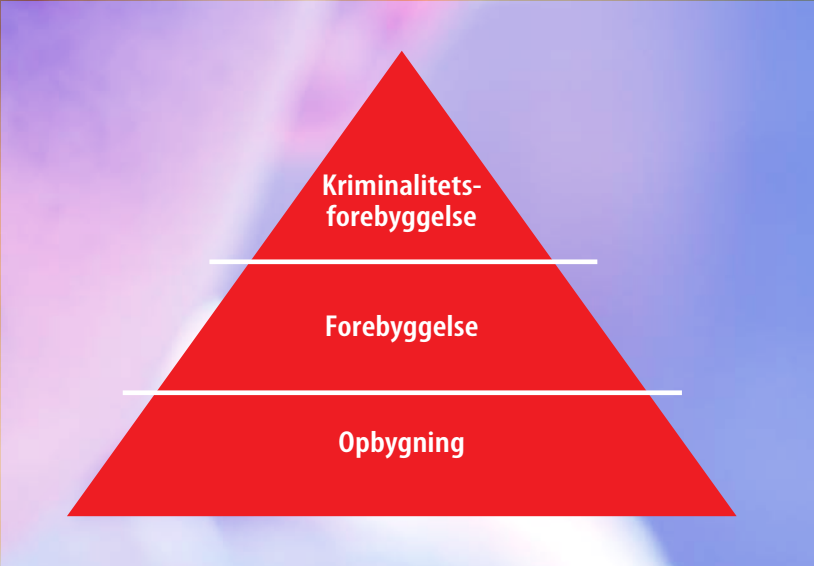
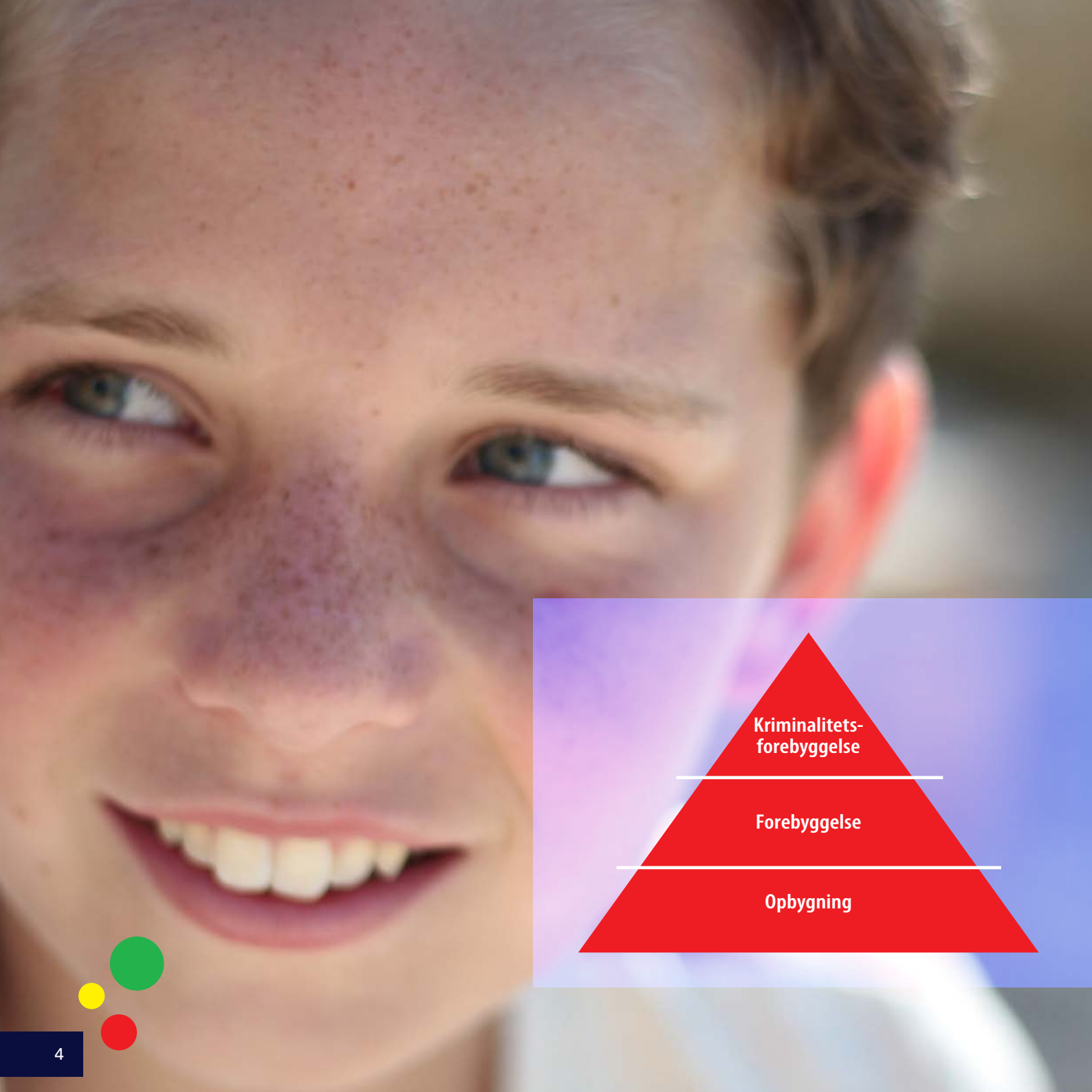
Vejle Kommune ligger desuden lavt i forhold til landsgennemsnittet og under gennemsnittet for kommunerne

i Sydøstjyllands Politikreds, når det gælder børne- og ungdomskriminalitet.

	10-14 årige	15-17 årige
Vejle	0,3 %	1,6 %
Horsens	0,7 %	1,9 %
Kolding	0,6 %	1,9 %
Sydøstjyllands Politikreds	0,5 %	1,8 %
Alle politikredse	0,4 % - 0,9 %	1,6 % - 3,4 %

Tabel 2: Antal mistænkte/sigtede pr. 1000 i de to aldersgrupper i 2012 (beregningen er baseret på antal forhold og ikke antal individer) Kilde: Justitsministeriets Forskningskontor, marts 2013.

Det overordnede mål for denne strategi er derfor at fastholde Vejle Kommunes lave kriminalitetsniveau blandt børn og unge også i de kommende år. Samtidig indeholder strategien en række indsatser, som over en 5-årig periode forventes at kunne bidrage til at reducere kriminaliteten blandt børn og unge yderligere.

Det er derfor målet, at antallet af mistænkte/sigtede børn og unge skal reduceres med 10 % over de næste 5 år. Det betyder, at antallet af mistænkte børn i alderen 10-14 år reduceres med 2 børn – og antal sigtede unge i alderen 15-17 år reduceres med 7 unge.

Der vil i 2016 blive udarbejdet en midtvejsevaluering, som sætter fokus på udviklingen i kriminalitets-niveauet og på implementeringen af strategiens indsatsområder.

Bred forståelse af kriminalitetsforebyggelse

Vejle Kommunes overordnede forståelse af kriminalitetsforebyggelse tager afsæt i Det Kriminalpræventive Råds model. Modellen er udtryk for en bred tilgang – og pointen i modellen er, at kriminalitetsforebyggelse bør ses ud fra et helhedsorienteret perspektiv.

I bunden af pyramiden findes begrebet „Opbygning“. Det betegner de initiativer, der handler om at skabe gode, trygge og udviklende vilkår for alle i samfundet. Det kan f.eks. være velfungerende folkeskoler og fritidstilbud, en god integrationsindsats, kvarterløft i boligområder og indretning af byrum.

I midten findes begrebet „Forebyggelse“. Det betegner de initiativer, hvor der er fokus på at hindre en uønsket tilstand, hændelse eller et problem, men som ikke er

begrundet i at forebygge noget, der er kriminelt. Disse indsatser kan være både proaktive og reaktive. Det kan f.eks. være mødregrupper for unge mødre, læring af konflikthåndtering i skolen eller indsatser for at begrænse overdreven brug af alkohol blandt unge.

I spidsen findes de specifikt kriminalitetsforebyggende initiativer. Det kan f.eks. være kriminalpræventive samtaler, opsøgende indsatser i bestemte miljøer eller „håndholdte“ indsatser i forhold til kriminalitetstruede unge.

Modellen understreger, at det er vigtigt at skabe sammenhæng mellem de tre niveauer – og at det ikke nytter at fokusere ensidigt på kriminalitetsforebyggelse, fordi man så ofte er for set ude. I stedet handler det om at have et fundament, der understøtter de specifikke kriminalitetsforebyggende initiativer.

Pejlemærker for forebyggelsesindsatsen

I Ungdomskommissionens betænkning anbefales det, at indsatsen for at forebygge kriminalitet bør være:

- Tidlig – i forhold til alder såvel som i forhold til den problemadfærd, der reageres på
- Helhedsorienteret – dvs. rettet mod barnets nære formelle og uformelle omgivelser og netværk
- Tværsektoriel – på tværs af skel mellem myndigheder og aktører
- Sammenhængende – dvs. tilstræbe en afstemning mellem alle involverede aktører

Det er således den tidlige, helhedsorienterede, tværsektorielle og sammenhængende indsats, der er den mest effektive, og som er helt afgørende for, at kriminalitet blandt børn og unge forebygges og forhindres.

Det er derfor naturligt denne grundlæggende tankegang, der ligger bag Vejle Kommunes strategi. Hvis det skal lykkes at nedbringe antallet af børn og unge, der er i risiko for at udvikle kriminalitet og at støtte de børn og unge, der er tæt på eller har en begyndende kriminel adfærd, så kræver det, at mange forskellige aktører med hver deres kræfter og ressourcer samarbejder om opgaven. For der findes ikke simple løsninger – og ingen faggruppe kan løse opgaven alene.

”

Kriminalitet kan defineres som en handlemåde, der kan medføre straf efter regler fastsat af Folketinget.

Kriminalitet er:

- Simpelt tyveri
- Besiddelse af hash
- Hærværk
- Indbrud
- Salg af stoffer
- Trusler om vold
- Deltagelse i tæskehold
- Røveri
- Overfald
- Anvendelse af våben

SSP-samarbejdet i Vejle Kommune

Vejle Kommune har allerede i dag en velfungerende kriminalitetsforebyggende indsats i forhold til børn og unge. Arbejdet er forankret i regi af SSP-samarbejdet. SSP-samarbejdet er samarbejdet mellem skoler, socialforvaltning og politi. Det overordnede mål er at opbygge et lokalt netværk, som kan opfange faresignaler og tendenser, så en tidlig forebyggende indsats mod kriminalitet og misbrug kan iværksættes. SSP-samarbejdet foregår både på et generelt og et individuelt niveau.

SSP-teamet

SSP-arbejdet i Vejle Kommune er centreret omkring SSP-teamet, som består af 1 leder og 6 medarbejdere. SSP-teamet arbejder generelt forebyggende f.eks. i forhold til undervisning i skoler til børn og forældre. Derudover arbejder SSP-teamet specifikt med grupper af børn og unge, hvis adfærdsnormer er ved at udvikle sig i en uheldig retning. Endelig arbejder SSP-teamet også med indsatser målrettet den enkelte unge, som har problemer og u hensigtsmæssig adfærd.

SSP-kontaktlærere på skoler og i klubber

Alle skoler og ungdoms- og fritidsklubber har en SSP-kontaktlærer eller kontaktpædagog, som beskæftiger sig med det generelle kriminalitets- og misbrugsforebyggende arbejde.

Tre sociale klubber

Solsikken, Club Midt og Nørremarkens Fritidscenter har en kriminalitetsforebyggende opgave i forhold til klubbernes målgruppe: børn og unge fra 4. klasse til 18 år. Klubberne tilbyder en lang række aktiviteter og har derudover en opsøgende funktion i forhold til børn og unge i lokalområderne. Klubberne arbejder konkret med opbygning af relationer til de enkelte børn og unge

og er aktive og synlige, hvor børn og unge samles.

11 SSP-Lokaludvalg

Der er etableret 10 Lokaludvalg som dækker kommunens geografiske områder. I Lokaludvalgene deltager repræsentanter fra de lokale skoler, klubber, Ungdomsskolen, UU, SSP-teamet, politiet og Familie- og Handicapafdelingen. Udvalget skal drøfte og handle på konkrete kriminalitets- og misbrugsproblemstillinger i lokalområdet.

Der er desuden etableret et Lokaludvalg i samarbejde med ungdomsuddannelserne, som dækker de unge fra 16-23 år.

Lokaludvalgene kan i forbindelse med drøftelse af enkelt-sager beslutte at indkalde til et § 115 møde. Et §115-møde afholdes, når der er bekymring vedrørende en ung, der er i stor risiko for at havne i kriminalitet eller misbrug. I mødet deltager politiet, SSP-teamet og øvrige relevante aktører sammen med forældrene og barnet/den unge.

Mandagsmødet

Hver mandag mødes repræsentanter fra politi, SSP-teamet og Familie- og Handicapafdelingens ungeteam og gennemgår politiets liste over unge, der har været i kontakt med politiet indenfor den sidste uge. Formålet er at videndele i forhold til forebyggelse og håndtering af udsatte unge og at sikre en hurtig indsats. Det kan f.eks. være et møde med den unge og forældrene i Familie- og Handicapafdelingen eller et hjemmebesøg af en SSP-medarbejder.

Samråd for unge lovovertrædere

Efter behov mødes Samrådet for unge lovovertrædere. I Samrådet deltager repræsentanter fra politi, Kriminalforsorgen, Familie- og Handicapafdelingen, SSP-team-

et, Dagtilbud og Uddannelse & Læring. Formålet med Samrådet er at skabe sammenhæng mellem det retslige, det uddannelsesmæssige og det sociale system og sikre en tværfaglig indsats. Samrådet drøfter indsatsen i forhold til de konkrete unge, der har begået kriminalitet, som straffes med mere end bøde. Samrådets opgave er at udarbejde en udtalelse til retten med anbefaling om relevant støtte.

Lokalråd og Kredsråd

Lokalrådet består af repræsentanter fra politiet og Vejle Kommune. Fra kommunen deltager ledere fra Børne- og Ungeforvaltningen, Velfærdsforvaltningen og Teknik og Miljøforvaltningen. Lokalrådet drøfter spørgsmål vedrørende kommunens og politiets bekæmpelse og forebyggelse af kriminalitet i lokalområdet samt spørgsmål vedrørende kriminalitetsudviklingen og SSP-samarbejdet mere generelt.

Vejle Kommune deltager desuden i Kredsrådet for Sydøstjyllands Politi, hvor politikredsens ledelse mødes med borgmestrene fra kommunerne i Sydøstjyllands politikreds.

Konkrete aftaler og projekter

Vejle Kommune har indgået en række aftaler med Vejle Lokalpoliti i forhold til børn og unge f.eks. i forhold til sidste skoledag, Vejle by Night, festkultur for unge, indsats mod bander, indsats mod radikaliserings og fælles akutindsats. Der iværksættes løbende forebyggende projekter med fokus på udsatte boligområder og udsatte børn og unge; f.eks. Tjansen, Projekt Morfar, Hotspot og PANTHER-projektet. Der er samarbejde med frivillige organisationer som f.eks. Natteravnene.

Beskyttende faktorer

Beskyttende faktorer er forhold, der kan bremse en dårlig udvikling

- højt selvværd og at være god til noget
- gode opvækstvilkår
- rar og tryk skolegang
- følelsen af at høre til og være en del af fællesskabet

(Det Kriminalpræventive Råd)

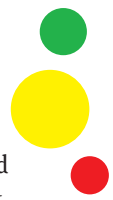
Risikofaktorer

Risikofaktorer er forhold, som kan gøre risikoen for kriminalitet større.

- problemer i skolen
- problemfyldte familier
- ingen omsorg fra forældrene
- økonomiske og sociale problemer
- at bo i et område med megen vold og kriminalitet
- social isolation

(Det Kriminalpræventive Råd)

Forebyggelse af kriminalitet hos børn og unge

På Børne- og Ungeområdet bliver begrebet forebyggelse benyttet på flere niveauer; nemlig den primære, den sekundære og den tertiære forebyggelse. Den primære forebyggelse foregår i almen-systemet (skoler, daginstitutioner og klubber), den sekundære forebyggelse i støttesystemet (Tværfagligt Center for Børn og Unge, Sundhedsplejen og SSP) og den tertiære forebyggelse i specialtilbud og ved brug af foranstaltninger efter Serviceloven.

På samme måde kan den kriminalitetsforebyggende indsats opdeles på de tre forebyggelsesniveauer. Det er den primære forebyggelse, som skal hindre opståen af kriminalitet. Den sekundære forebyggelse der skal opspore og begrænse andelen af børn og unge med risiko for at udvikle kriminel adfærd. Og endelig den tertiære forebyg-

gelse, som har til mål at hindre forværring og tilbagefald hos børn og unge, der allerede har begået kriminalitet. De tre niveauer er beskrevet i nedenstående skema. Det er vigtigt at være opmærksom på, at kategorierne kan „overlappe“ i praksis. F.eks. agerer en aktør som Sundhedsplejen både i den primære og den sekundære forebyggelse.

På forebyggelsesområdet er det Vejle Kommunes holdning, at der skal ske en bevægelse fra rød – til gul og grøn. Altså flytte fokus, indsatser og ressourcer fra det specialiserede område til almen- og støttesystemet. Denne tankegang er også fremherskende i denne kriminalitetsforebyggende strategi. Den tidlige indsats med fokus på at hindre opståen og opspore og begrænse skal prioriteres – i stedet for en sen indsats, der har fokus på at hindre tilbagefald, udvikling og forværring.

	Målgruppe	Formål	Primæraktør
Primær forebyggelse (hindre opståen)	Den brede børne- og ungegruppe.	At reducere tilgangen af børn med øget risiko for at udvikle problemadfærd. At forebygge at børn og unge i risikogruppen udvikler faktisk problemadfærd.	Dagtilbud, skoler, klubber.
Sekundær forebyggelse (Opspore og begrænse)	Særlige risikogrupper.	Tidlig indsats i forhold til børn og unge med risiko for at udvikle kriminalitetsadfærd eller individer med begyndende faktisk kriminalitet.	Støttesystemet (SSP-teamet, Tværfagligt Center for Børn og Unge, Sundhedsplejen).
Tertiær forebyggelse (hindre tilbagefald, udvikling og forværring)	Børn og unge der allerede har begået kriminalitet eller har udviklet anden problemadfærd.	Måltrettet indsats med sigte på risikoen for tilbagefald, udvikling eller forværring af kriminalitetsadfærd hos børn og unge, der har allerede har problemer.	Specialområdet (Familie- og Handicapafdelingen og foranstaltninger efter Serviceloven).

Strategiens indsatsområder

For at supplere den velfungerende kriminalitetsforebyggende indsats, der allerede foregår i Vejle Kommune, er der udvalgt 6 indsatsområder, som der vil blive sat fokus på i de kommende år.

Udvælgelsen af indsatsområderne er sket på baggrund af en analyse af Vejle Kommunes styrkepositioner og udviklingspotentialer i den eksisterende forebyggelsesindsats udarbejdet af Center for Folkesundhed og Kvalitetsudvikling som del af et VISO-forløb i 2012 og 2013.

Derudover har Kredsrådet for Sydøstjylland Politikreds udpeget en række fokusområder, der ligeledes danner baggrund for strategien. Det drejer sig om:

- Bedre identifikation af børn og unge i risikozonen og reaktion over for risikofaktorer.
- Større betoning af forældrenes ansvar for børns opvækst og opdragelse.
- Styrket indsats i forhold til skolegang og uddannelse over for kriminelle og kriminalitetstruede børn og unge.
- Bedre indbyrdes sammenhæng mellem de forskellige aktørers indsatser og bedre indbyrdes kommunikation.

Indsatsområderne er opdelt efter de tre forebyggelsesniveauer; primær, sekundær og tertiær med hovedvægten lagt på den primære forebyggelse.

Primær forebyggelse	Indsatsområder: <ul style="list-style-type: none"> • Relationer gør en forskel • Forældre på banen fra start • Reaktion på skolefravær
Sekundær forebyggelse	Indsatsområder: <ul style="list-style-type: none"> • Hashmisbrug - hurtig og målrettet indsats • Verden venter - styrket samarbejde om unge i farezonen
Tertiær forebyggelse	Indsatsområde: <ul style="list-style-type: none"> • Bedre samspil på tværs i Børne- og Ungeforvaltningen

Situationsbestemt handlingsteori

Situationsbestemt handlingsteori er et nyt forskningsbaseret bud på en forklaringsmodel i forhold til kriminel adfærd. Modellen er udviklet af Per-Olof Wikström, og den forsøger at forene den eksisterende teori, som traditionelt har haft enten en personlig eller en miljøorienteret tilgang til forklaring af hvorfor nogle begår kriminalitet og andre ikke. Kernen i Wikströms teori er, at det er den enkeltes relationer, personlige moral og evne til at udvise selvkontrol, der er afgørende for, om vedkommende begår kriminalitet eller ej. Hvis en person har gode relationer, en høj personlig moral og stor selvkontrol, så begår vedkommende ikke kriminalitet, uanset hvor han eller hun er. Personen er altså situationsresistent. En person med manglende relationer til familie og kammerater, lav personlig moral og lav selvkontrol er derimod meget situationssårbar – og har høj risiko for at begå kriminalitet, hvis vedkommende befinder sig i omgivelser, som opmuntrer til kriminelle handlinger.

Teorien betyder, at kriminalitetsforebyggelse bør starte så tidligt som muligt i både familie og skole – og have fokus på at øge børn og unges relationer, personlige moral og evne til selvkontrol. Moral og selvkontrol udvikles i relationen til voksne – og i samspillet med kammerater. Der er derfor særlig grund til at være opmærksom på børn, der ikke har forældre, der kan skabe relationer og som ikke kan lære børnene moral og selvkontrol. Wikström peger på skolen som den vigtigste arena efter familien, hvor barnet skal lære selvkontrol og udvikle sin personlige moral.

Baggrund

Alle mennesker har grundlæggende brug for relationer. I børn og unges relationer med voksne opbygges dannelse, moral og selvkontrol – tre faktorer, som er afgørende for at forebygge kriminalitet. Mange udsatte børn og unge mangler tilknytning og relationer til deres forældre. Det er derfor afgørende, at vi som medarbejdere i Vejle Kommune er særligt opmærksomme på disse børn. Samtidig er relationer kernen i en forebyggende indsats, da relationer er vejen til styrket kendskab, tillid og motivation i samarbejdet mellem fagprofessionelle og børn, unge og deres forældre.

Indsatsområde 1: Relationer gør en forskel

Mål

- Alle børn og unge har en god og fortrolig relation til mindst én voksen.

En god og fortrolig relation er kendetegnet af, at den voksne ser barnet, lytter og vejleder. I en god og fortrolig relation oplever barnet, at det kan tale med den voksne om ting, der er svært og har tillid til, at den voksne vil hjælpe. Relationen til en voksen kan være til forældrene, andre familiemedlemmer, personer i netværket eller til professionelle medarbejdere.

Handlinger

- Alle skoler og daginstitutioner sætter ved forældresamtaler fokus på, om barnet har mindst én god og fortrolig voksenrelation. Der udarbejdes en fælles spørgeramme som kan benyttes.

Ansvarlig: Uddannelse & Læring og Dagtilbud

- Alle daginstitutioner, skoler og klubber vurderer løbende, dog mindst én gang årligt, om alle børn har mindst én god og fortrolig relation til en voksen. I skolerne sker vurderingen med inddragelse af børnenes besvarelser om sociale relationer i Live'n'Learn (Live'n'Learn er et evalueringsredskab, der måler elevernes læring, trivsel og sundhed).

Ansvarlig: Dagtilbud og Uddannelse & Læring

- For de børn eller unge, der ikke har en god og fortrolig relation, skal den enkelte daginstitution, skole eller klub arbejde systematisk med, at barnet eller den unge

får en god relation til en professionel voksen. Dette kan f.eks. ske ved brug af ICDP (International Child Development Programme), der er et forebyggelsesprogram, der har til formål at optimere udsatte børns udviklingsbetingelser i dagtilbud og skole.

Ansvarlig: Dagtilbud og Uddannelse & Læring

- Ved skoleovergang orienterer daginstitutionen distriktskolen om de børn, hvor der er behov for ekstra fokus på den gode relation til en professionel voksen. Orienteringen sker efter samtykke med forældrene.

Ansvarlig: Dagtilbud

- Ved behandling af bekymringer i Tværteams er der altid fokus på, om barnet/den unge har en god og fortrolig relation til mindst en voksen, og hvad der kan gøres, hvis barnet ikke har det.

Ansvarlig: Familie & Forebyggelse

Indsatsområde 2: Forældrene på banen fra start

Baggrund

Erfaringerne viser, at forebyggelse af kriminalitet hos børn og unge i høj grad handler om en tidlig indsats, hvor forældrene inddrages og ansvarliggøres. Der bør derfor altid gøres en aktiv indsats for at inddrage forældre til kriminalitetstruede børn og unge og sætte deres ressourcer i spil, så der skabes et aktivt og konstruktivt samspil fremfor en „os-dem-attitude“.

Relationskompetencer grundlægges tidligt

Kontakt, tilknytningsevne og selvværd udvikles i samspil. Barnets personlighed grundlægges de første leveår ud fra de relationer, det indgår i. De alvorligste psykiske forstyrrelser i barnealderen opstår, når forældrenes omsorg og indlevelsessevne i barnets behov er mangelfuld. Sundhedsplejen, Dagplejen og daginstitutionerne har med hver deres tilgang og fokus stor betydning både for udvikling af forældrenes og barnets relationskompetencer i de tidlige år.

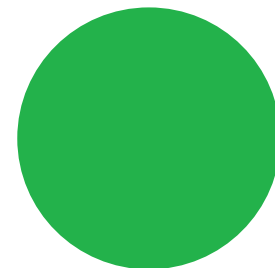
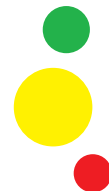
Mål

Tidlig og øget inddragelse af forældre til udsatte eller kriminalitetstruede børn og unge.

Handlinger

- Sundhedsplejen gennemfører hyppige hjemmebesøg hos familier med særlige behov i barnets første år med fokus på forældretræning.
Ansvarlig: Sundhedsplejen
- Alle dagsinstitutioner, klubber og skoler har en strategi for forældresamarbejdet med særligt fokus på, hvornår der er behov for et udvidet forældresamarbejde, og hvad det indebærer.
Ansvarlig: Dagtilbud og Uddannelse & Læring
- Noglemedarbejdere på alle skoler, daginstitutioner og klubber opkvalificeres i inddragende metoder; herunder værktøjer til ”den svære samtale”. Opkvalificeringen tilrettelægges, så der er mulighed for at skoler, daginstitutioner og klubber med bred erfaring i forældresamarbejde med udsatte familier videndeler med skoler, daginstitutioner og klubber, der ikke har samme erfaring.
Ansvarlig: Uddannelse & Læring og Dagtilbud
- Der skabes tydelighed og overblik i forhold til den viden og de kompetencer som daginstitutioner, skoler og klubber kan trække på i Tværfagligt Center for Børn og Unge, når forældresamarbejdet halter eller er svært. Der skabes tydelighed over, hvad kan gør, når døren til hjemmet er lukket, og man som skole eller dagtilbud er bekymret for et barns udvikling og trivsel.
Ansvarlig: Familie & Forebyggelse

Indsatsområde 3: Reaktion på begyndende skolefravær

Baggrund

Skolefravær har afgørende betydning for børn og unges muligheder for at klare sig senere i livet. Samtidig er der en klar sammenhæng mellem manglende trivsel i hjemmet og skolen, skolefravær og kriminalitetsrisiko. Det er derfor af stor betydning, at alle børn og unge med ulovligt fravær „opdages“ og der handles hurtigt, tydeligt og tilstrækkeligt.

Mål

Ulovligt fravær reduceres med 25 % fra 2014 til 2018

Handlinger

- Udarbejdelse af fælles spilleregler for håndtering af ulovligt skolefravær i Børne- og Ungeforvaltningen, som sikrer klarhed over, hvornår hvilke aktører involveres. Spillereglerne skal sikre konsekvent opfølgning i Uddannelse og Læring af skolernes indberetninger.
Ansvarlig: Uddannelse og Læring med inddragelse af Skolefraværgruppen
- Udarbejdelse af fælles standard for alle skoler for indberetning af skolefravær.
Ansvarlig: Uddannelse og Læring med inddragelse af Skolefraværgruppen
- Udarbejdelse af en fælles standard for hvornår og hvordan den enkelte skole skal reagere ved skolefravær. Standarden suppleres af et idekatalog med handlinger, som den enkelte skole kan iværksætte; herunder hvordan elev og forældre inddrages. Idekataloget indeholder en oversigt over, hvilke samarbejdspartnere, der kan kontaktes, og hvornår det kan ske.
Ansvarlig: Uddannelse og Læring med inddragelse af Skolefraværgruppen
- Skolefravær sættes på dagsordenen i skolebestyrelserne, skolelederkredsen, ved dialogmøder og i skolernes kvalitetsrapporter.
Ansvarlig: Uddannelse og Læring
- Gennemføre et pilotprojekt, hvor frivillige med særlige kompetencer tilknyttes en skole og fungerer som „henter“ af børn, der ikke kommer i skole.
Ansvarlig: Uddannelse og Læring

Rusmidler og misbrug

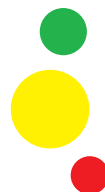
Rusmidler som alkohol og stoffer er bygget op, så de ligner hjernens signalstoffer. Det er derfor hjernen bliver påvirket, når man tager stoffer. Det går med andre ord kludder i den computer, hjernen er. Sanser, tanker, hukommelse, humør, stemninger, følelser, kropsregulering, bevægelser og handlinger bliver påvirket.

Misbrug vil sige et vedvarende, skadeligt brug af psykoaktive stoffer som tobak, alkohol, hash, kokain og heroin. Psykoaktive stoffer er midler, der ændrer ens sindstilstand. Skaderne kan både være fysiske (fx lungesygdomme), psykiske (dårlig hukommelse, depressioner) og sociale (fx fravær fra skole eller arbejde, krise i familien, tab af venner).

Misbrug kommer ikke fra den ene dag til den anden, men udvikles over et stykke tid, hvor personen bruger et eller flere af de psykoaktive stoffer oftere og oftere og i større og større mængder.

Jævnlig brug af hash gør en person mere sløv, langsom, ligeglad, ukoncentreret. Længere tids brug nedsætter korttidshukommelsen og dermed indlæringsvejen. Nogle personer, måske særligt mennesker, som i forvejen har et mere følsomt sind, kan udvikle en psykose af hashrygning (Sundhedsstyrelsens Stofinfo)

Indsatsområde 4: Hashforbrug – tidlig og målrettet indsats

Mål

Tidlig og effektiv håndtering af hashforbrug blandt børn og unge med afsæt i en fælles problemopfattelse hos de fagprofessionelle på området.

Handlinger

- Udarbejde et fælles „holdningspapir“ i forhold til hash i et samarbejde mellem Vejle Kommune og Politiet.
Ansvarlig: SSP-teamet i samarbejde med Politiet og Vejle Misbrugscenter
- Udvikling af model for tidlig og markant håndtering ved mistanke eller konstateret hashforbrug hos børn og unge. Modellen skal indeholde målrettede handlevejledninger og tydelig rolle- og ansvarsbeskrivelser i forhold til skoler, klubber, Tværfagligt Center for Børn og Unge, SSP, Politiet og Vejle Misbrugscenter. Modellen skal kunne håndtere en differentieret målgruppe – fra „førstegangsygeren“ til den unge, hvor hashmisbruget er omfattende og en del af livsstilen. Modellen skal tage stilling til hvordan og hvornår forældrene inddrages – og hvem der gør det.
Ansvarlig: SSP-teamet i samarbejde med Politiet og Vejle Misbrugscenter

Baggrund

Jo tidligere debut med rusmidler, jo større er risikoen for at udvikle afhængighed. Ofte er de børn og unge, der ender med et hashmisbrug i den orvejen sårbar gruppe, som er vokset op i familier præget af misbrug og sociale problemstillinger. Der er en klar sammenhæng mellem social udsathed, misbrugsproblemer og kriminel adfærd. Ofte har misbruget og den kriminelle adfærd en identitetsskabende funktion for den unge. En del kriminalitet har til formål at finansiere selve misbruget.

Indsatsområde 5: Verden venter

– styrket samarbejde om unge i farezonen

Baggrund

Unge fra 16-18 år befinder sig et sted i deres liv, der byder på mange forandringer og udfordringer, og hvor de er i fuld gang med at udvikle deres identitet som voksne. For nogle unge bliver udfordringerne for store. De begynder at have meget fravær fra skolen, at hænge ud med de „forkerte“, at have et begyndende misbrug og måske de første spæde erfaringer med kriminalitet. Og ofte har disse unge ikke forældre og netværk, der kan holde dem på sporet. Samtidig befinder de unge sig i snitfladen mellem de forskellige forvaltningers indsatser, hvor „sikkerhedsnettet“ kan være for grovmasket, fordi nogle indsatser udfases – og andre først er på vej. Og det er samtidig et felt, hvor der er mange aktører på banen, og hvor det kræver koordinering på tværs at sikre den mest effektive indsats.

Mål

Klart samarbejdsgrundlag mellem SSP, „Unge på vej“ i Jobcentret, Vejle Misbrugscenter, Ungdomsuddannelserne, Ungdomscenter Vejle, Ungdomsskolen, UU, Familie- og Handicapafdelingens Ungeteam, Tværfagligt Center for Børn og Unge, de tre sociale klubber og Politiet.

Handlinger

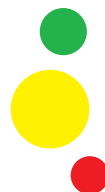
- Præcisere og beskrive målgruppen „unge i farezonen“ for herigennem at få en fælles opfattelse af, hvornår der er behov for en tværfaglig kriminalitets-forebyggende indsats.
Ansvarlig: SSP-teamet
- Udarbejde en samarbejdsaftale, som tydeliggør og forbedrer samarbejdsgrundlaget for en forebyggende indsats for kriminalitetstruede unge.

Samarbejdsaftalen skal indeholde beskrivelser af de enkelte afdelingers tilbud, muligheder og arbejdsformer. Samarbejdsaftalen skal have særligt fokus på at udnytte eksisterende mødefora og procedurer som f.eks. Mandagsmødet, SSP-lokaludvalgsmøder og § 115-møder. Samarbejdsaftalen skal sikre grundlag for tværfaglige indsatser og handleplaner. Samarbejdsaftalen skal sikre inddragelse af den unge og dennes forældre.

Ansvarlig: SSP-teamet

- Vurdere samarbejdsaftalens effekt gennem en faglig audit med 3 udvalgte sagsforløb- En audit er en metode, der sikrer en systematisk faglig vurdering og evaluering af praksis. Auditten gennemføres ét år efter, at samarbejdsaftalen er trådt i kraft.
Ansvarlig: SSP-teamet

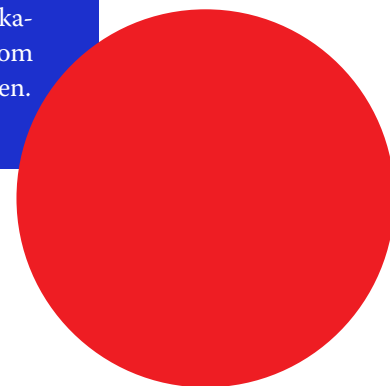

Indsatsområde 6: Bedre samspil på tværs i Børne- og Ungeforvaltningen

Baggrund

For at få succes med at stoppe kriminalitetsadfærd - og undgå tilbagefald hos børn og unge, der allerede har begået kriminalitet, kræver det, at støtten bliver bundet tæt sammen. Det kræver, at de kræfter og ressourcer, som hver aktør bruger, spiller sammen og trækker i samme retning. God kommunikation mellem Familie- og Handicapafdelingen, som yder den specialiserede indsats - og skoler, klubber og støttesystemet, er afgørende. Den gode kommunikation skal sikre, at aktørerne tæt på barnet kan følge hensigtsmæssigt op - og tage hånd om familien, ikke mindst når en ung ikke længere får støtte fra Familie- og Handicapafdelingen.

Mål

Tættere samspil mellem Familie- og Handicapafdelingen og klubber, skoler og støttesystemet i forhold til børn og unge med kriminel adfærd.

- Øget dialog med samarbejdspartnere om Familie- og Handicapafdelingens principper, arbejdsgange og lovgivningsmæssige rammer.

Ansvarlig: Familie- og Handicapafdelingen

Handlinger

- Tydelig standard for kommunikation til samarbejdspartnere ved behandling af underretninger og ved afslutning af sager i Familie- og Handicapafdelingen.

Ansvarlig: Familie- og Handicapafdelingen

Vejle Kommune
Børn og Unge
Skolegade 1
7100 Vejle
Tlf. 76 81 00 00